

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція магістрантів
та молодих вчених**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У XXI
СТОЛІТТІ»**

**Актуальні питання розвитку аграрного та земельного права:
національний і міжнародний вимір**

17 листопада 2022 року

Білі Церква
2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.

Аріас Р., д-р філософії.

Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Актуальні питання розвитку аграрного та земельного права: національний і міжнародний вимір: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 17 листопада 2022 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 22 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

передбачені частинами першою або другою вказаної статті мають відповідно кваліфікуватися за частиною третьою. Враховуючи законодавче визначення таких понять як, «військовий об'єкт», а також «виконання військовослужбовцями обов'язків військової служби», необхідно зазначити, що місце та умови вчинення даного виду адміністративного проступку не обмежуються виключно територією військових частин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України: Закон України від 24.03.1999 р. № 551-XIV: станом на 21 берез. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24): Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-X: станом на 6 листоп. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-XII : станом на 29 жовт. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
4. Про затвердження Порядку застосування зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань у районі проведення антитерористичної операції у мирний час: Постанова Каб. Міністрів України від 14.02.2018 р. № 68. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68-2018-п#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
5. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 23.12.2020 р. № 383: станом на 27 трав. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
6. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII: станом на 3 серп. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text> (дата звернення: 08.11.2022).
7. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. № 3543-XII: станом на 2 верес. 2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text> (дата звернення: 08.11.2022).

УДК 341

ОЛЕКСІЄНКО Ю.В., магістрант

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАКОННІСТЬ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД, ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

У тезах конференції нами констатовано, що законність слідчих (розшукових) дій є гарантією захисту прав, свобод, та законних інтересів учасників кримінального провадження проти довілля. Слідчі (розшукові) дії повинні бути передбачені у кримінальному процесуальному законі, здійснюватися у встановленій законом процесуальній формі, проводитись тільки уповноваженими на це особами з дотриманням кримінально процесуального закону.

Ключові слова: слідчі(розшукові) дії, законність, орган досудового розслідування, правоохоронний орган, кримінальне правопорушення, довілля, учасник кримінального провадження.

Відповідно до ч. 3 ст. 62 Конституції України «обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях» [1, с. 32]. Крім цього Концепцією реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів, передбачена необхідність вдосконалення кримінального судочинства з метою забезпечення неухильного дотримання прав особи відповідно до вимог Конституції та міжнародних договорів України [2]. Ці правила були покладені і в основу Кримінального процесуального кодексу України, який спрямований на запровадження кримінального провадження на основі пріоритетності прав і свобод людини, забезпечення принципів змагальності та рівності сторін обвинувачення і захисту, оптимізації окремих процесуальних процедур та розв'язання проблеми оперативності процесуальної діяльності судових і правоохоронних органів [3], що повною мірою передбачено його завданнями, визначеними ст. 2 КПК.

Слушно зазначає О. Михайленко, законність – це вимога дотримання масштабу

свободи поведінки, встановленого вищими органами державної влади [4, с. 16].

Питанню законності слідчих (розшукових) дій вченими приділено недостатньо уваги, а їхні висновки з цього приводу також зводяться до того, що проведення слідчих (розшукових) дій є правомірним при дотриманні правил, встановлених кримінальним процесуальним законом. Очевидним є те, що означені правила фактично виступають окремими умовами законності розслідування в цілому, а не орієнтують на умови законності окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування кримінальних правопорушень проти довілля.

Насамперед варто звернути увагу на те, що традиційно поняття «законність» тлумачиться як відповідність діяння (дії чи бездіяльності) окремих громадян або службових осіб, а також актів (наказів, розпоряджень, рішень тощо), виданих державними установами чи підприємствами або громадськими чи кооперативними організаціями, вимогам норм права [5, с. 591]. Не випадково іноді підкреслюється, що однією з визначальних умов законності слідчих (розшукових) дій є наявність належних правових підстав їх проведення. Хоча очевидним є й те, що лише наявність правових підстав проведення слідчих (розшукових) дій хоча і є важливим засобом забезпечення їх законності не вичерпує всієї їх повноти. Але ще більш проблемним це питання виглядає з урахуванням офіційного визначення цих підстав та умов. Адже згідно з ч. 2 ст. 223 КПК «Підставами для проведення слідчої (розшукової) дії є наявність достатніх відомостей, що вказують на можливість досягнення її мети» [6].

Особливої актуальності набувають питання при оцінці законності дій органів досудового розслідування, про що йдеться у ст. 38 КПК України. Вони наділені владними повноваженнями на обмеження конституційних прав і свобод. Згідно з п. 17 ст. 3 КПК України поняттям «слідчий» охоплюються службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, Головного підрозділу детективів, підрозділу детективів, відділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України [7]. Службові особи зазначених органів, уповноважені в межах компетенції, передбаченої Кодексом, здійснювати досудове розслідування. Однак конституційно-правові проблеми визначення законності дій органів досудового розслідування суперечливістю зазначених положень Конституції України не вичерпується, оскільки згідно з її ст. 124 «правосуддя в Україні здійснюють виключно суди» [1]. Оскільки слідчі (розшукові) дії здійснюються в межах правовідносин, які врегульовані насамперед кримінальним процесуальним законодавством, то саме у ньому і мали б бути закріплені безпосередні вимоги щодо їх законності.

Беручи за основу конституційні норми, норми процесуального законодавства, можна дати відповідь на означені питання з тим, щоб оцінити якість як конституційно-правового, так і галузевого регулювання правовідносин у сфері досудового розслідування в цілому, та діяльності його органів і посадових осіб, які уповноважені на проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема. Важливими у цьому контексті є й положення п. 2 ст. 8 КПК України, згідно з яким «принцип верховенства права у кримінальному провадженні застосовується з урахуванням практики Європейського Суду з прав людини», а також його ст. 90, згідно з якою «рішення національного суду або міжнародної судової установи, яке набрало законної сили і ним встановлено порушення прав людини і основоположних свобод, гарантованих Конституцією і міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою, має преюдиціальне значення для суду, який вирішує питання про допустимість доказів» [7].

Отже, хоча кримінальні процесуальні відносини є публічними, вони врегульовані й морально-етичними нормами, вимоги яких також є обов'язковими при проведенні тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії. Не випадково й главою 2 КПК України передбачені «Засади кримінального провадження», які базуються насамперед на морально-етичних нормах. Стає очевидним, що одним із таких соціальних регуляторів є не тільки морально-етичні, а й

релігійні норми, врахування яких також стає неодмінною умовою визначення законності дій як органів та посадових осіб органів публічної влади, так і дій будь-яких інших фізичних та юридичних осіб, що повною мірою стосується й законності слідчих (розшукових) дій.

Слідчі (розшукові) дії у кримінальних провадженнях проти довілля можуть бути визнані законними лише за умов: 1) наявності належних правових підстав їх проведення; 2) проведення їх лише уповноваженою на це особою (особами); 3) проведення їх гласно, у визначеній законом формі, з використанням при цьому визначених законом засобів та з дотриманням визначеної законом процедури; 4) проведення їх з дотриманням загально визначених прав, свобод та інтересів їх учасників, а також з дотриманням чинного законодавства; 5) створення умов кожному її учаснику для вільного висловлення власної думки щодо ходу та результатів слідчої дії, а також для їх оскарження.

Висновок. Розглянувши процесуальні засади прав, та свобод, законних інтересів учасників кримінального провадження під час проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях проти довілля ми дійшли висновку, що кримінально процесуальні гарантії спрямовані на забезпечення реалізації прав і виконання обов'язків суб'єктів, які залучаються до кримінального провадження, та суб'єктів, які здійснюють кримінальне провадження. Органи досудового розслідування, які розслідують кримінальні правопорушення проти довілля повинні бути зацікавлені у тому, щоб учасники кримінального провадження були обізнані у своїх правах та обов'язках і могли належним чином їх використовувати, оскільки лише в цьому випадку будуть створюватися належні умови для забезпечення виконання завдань кримінального провадження, і докази, які будуть отримані в процесі проведення слідчих (розшукових) дій будуть визнані законними і на них буде ґрунтуватися підозра.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.02.2008 року «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів» Затв. Указом Президента України від 08.04.2008 р. № 311/ 2008. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/311/2008>.
3. Пояснювальна записка до проекту Кримінального процесуального кодексу України: (реєстр. № 9700 від 13.01.2012 р., розроблений робочою групою з питань реформування кримінального судочинства, яка утворена Указом Президента України від 17 серпня 2010 року, № 820). URL:http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?pf3516=9700&sk1=7.
4. Погорілко В.Ф. Конституційне право України: підруч. для вузів; за ред. Погорілка В.Ф. 2 вид. допрац. Київ :Наук. думка, 2000. 724 с.
5. Бабій Б., Корецький В., Цветкова В. Юридичний словник. Київ: гол. ред. УРЕ АН УРСР, 1974. 846 с.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями від 13.04.2012 р. № 4651-VI. База даних «Законодавство України». ВР України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Лобойко Л.М. Методи кримінально-процесуального права. Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 352 с.

УДК 340.15+342.95

РОЗУМЕЙ Д.І., магістрантка

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В. В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОКРЕМІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

В тезах розглядаються окремі аспекти адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.

Ключові слова (Keywords): кодекс України про адміністративні правопорушення, адміністративний процес, адміністративно-процедурне законодавство, дорожньо-транспортна пригода.

ЗМІСТ

Гайдук В.С., Новак Т.С. До питання здійснення державного контролю за раціональним використанням та охороною земель.....	3
Льчук М., Пахомова А.О. Щодо питання патентування в Україні.....	4
Качалов В, Тимощук О.Г. Інформаційна безпека у міжнародному та національному вимірі – виклики сьогодення.....	6
Луценко О.Д., Пахомова А.О. Проблеми в сфері реєстрації сортів рослин в Україні.....	8
Музиченко С. К., Макарчук В. В. Окремі аспекти кваліфікації розпивання алкогольних, слабоалкогольних напоїв або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів військовослужбовцями в умовах воєнного стану.....	10
Олексієнко Ю.В., Сімакова С.І. Законність слідчих (розшукових) дій як гарантія прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального впровадження проти довілля.....	12
Розумей Д.І., Макарчук В.В. Окремі аспекти адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.....	14
Черняк Ю., Тимощук О.Г. Теоретичні засади банкрутства в Україні та європейських країнах: порівняльний аспект.....	16
Шарасвський Ю.І., Бровко Н.І. Реалізація процедури юрисдикційного захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання в Україні.....	18
Ластовка О.П., Мельник О.Г. Дія міжнародного гуманітарного права в контексті захисту прав людини в умовах війни в Україні.....	20